Kleurrijk Samenleven Nijmegen

College van burgemeester en wethouders
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Betreft: gevraagd advies Startnotitie Inclusie

Nijmegen, 6 juni 2025

Geacht college,

1. Inleiding

De gemeente Nijmegen heeft in de afgelopen jaren een solide basis gelegd voor inclusie, mede door de inzet op participatie van migrantengroepen. Echter, zoals ook blijkt uit de Startnotitie Inclusie, zijn er nog structurele achterstanden zichtbaar onder Nijmegenaren met een migratieachtergrond. Deze groep is divers en groeit in aantal en complexiteit. In dit advies geven wij aanbevelingen voor hoe de gemeente het inclusie beleid voor en met migrantengroepen kan versterken, verduurzamen en verankeren in de reguliere beleidsstructuur.

2.1. Verdieping van de aanpak: erken de diversiteit binnen migrantengroepen

Migrantengroepen vormen geen homogene eenheid. Er bestaat grote verschillen in opleidingsniveau, taalvaardigheid, verblijfsstatus, sociaaleconomische positie, gender en religie. Het is essentieel dat de gemeente inzet op een beleid dat:
- gebaseerd is op vraagstukken in plaats van alleen doelgroepen;
- intersecties herkent, zoals vrouwen met migratieachtergrond, LHBTIQ+ migranten, oudere migranten, jongeren met een migratieverleden, enz.;
- gericht maatwerk biedt, zonder te stigmatiseren.

Advies: werk gedifferentieerde doelgroepenanalyses binnen beleidsterreinen als werk en inkomen, gezondheid, onderwijs en sociale participatie.

2.3. Kennis opbouwen en delen binnen de gemeentelijke organisatie

Beleidsmakers, projectleiders en uitvoerend personeel hebben behoefte aan kennis over culturele sensitiviteit, institutionele uitsluiting en effectieve participatievormen.

Advies: investeer in trainingen en kennisdeling over migratiegeschiedenis, racisme/discriminatie, taalbarrières, en interculturele communicatie voor het gemeentepersoneel.

3. Wie moet worden betrokken? Partners in de keten.

Interne gemeentelijke partners:
- Beleidsadviseurs Werk & Inkomen, Onderwijs, Zorg & Welzijn, Integratie, Wonen

- Afdeling P&O (diversiteitsbeleid in de organisatie)
- Dienstverlening & communicatie (toegankelijkheid)

Externe partners:
- Migrantenorganisaties (formeel en informeel)
- Zelforganisaties (bijv. vrouwenorganisaties, moskeebesturen, jongereninitiatieven)
- Lokale sleutelfiguren / brugfunctionarissen
- VluchtelingenWerk, Pharos, Stichting NIDOS
- GGD (voor gezondheidsverschillen)
- ROC 's, taalhuizen en bibliotheken (voor taal en educatie)
- Onderwijsinstellingen (voor signalen over jongeren)
- Woningcorporaties (voor huisvestiging en leefbaarheid)
- Politie en antidiscriminatievoorzieningen (zoals Vizier)

Advies: organiseer periodieke thematische stadsgespreken met bovengenoemde ketenpartners rond thema's als onderwijsachterstand, woningtoegang, armoede, psychische zorg en veiligheid.

4. Waar moet de gemeente expliciet bij stilstaan en over nadenken?

4.1. Vertrouwen en legitimiteit

Er bestaat bij sommige migrantengroepen wantrouwen richting de overheid, mede gevoegd door landelijke dossiers (zoals de toeslagenaffaire). Beleidsintenties moeten dus gepaard gaan met zichtbare en betrouwbare uitvoering.

Advies: bouw vertrouwen op via kleinschalige samenwerken, continuïteit in contactpersonen en transparante communicatie over beleidskeuzes.

4.2. Toegankelijkheid van gemeentelijke diensten

Migranten ervaren nog vaak barrières in het contact met de overheid: complexe brieven, gebrek aan tolken of eenvoudige taal, digitaal loket zonder begeleiding.

Advies: evalueer systematisch of de dienstverlening ook echt bereikbaar is voor alle inwoners en speciaal die met lage taalvaardigheid of beperkte digitale vaardigheden.

4.3 Monitoring en zichtbaarheid

Wat je niet meet, kun je niet verbeteren. Momenteel ontbreekt een consistente gegevensbasis over de positie van migranten(groepen) op gemeentelijke niveau.

Advies: ontwikkel inclusieve monitoringindicatoren die de situatie van migrantengroepen inzichtelijk maken op thema's als participatie, gezondheid, arbeid, discriminatie en veiligheid.

5. Slotopmerking

Nijmegen heeft een langere traditie van inzet voor inclusie. Migranten en hun organisaties zijn geen doelgroep om "voor" te zorgen, maar partners in het bouwen van een diverse, rechtsvaardige stad. Door hun structureel te betrekken, te erkennen in hun diversiteit, en de drempels in beleid en uitvoering te verlagen, versterkt Nijmegen haar positie als echte "stad van iedereen".

Namens de Adviescommissie Kleurrijk Samenleven Nijmegen

Anar Goesejnov
Voorzitter

Kleurrijk Samenleven Nijmegen
Secretaris Helma van den Heuvel, MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
kleurrijksamenleven@nijmegen.nl